

Sygn. akt *I ACa 630/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Karol Ratajczak

Sędziowie: SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga (spr)

SSO Alina Szymanowska

Protokolant: st.sekr. Izabela Kyc

po rozpoznaniu w dniu 29 lipca 2015 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)’ S (...) spółka z o.o. z siedzibą w P.

przeciwko **Bank (...) spółka akcyjna z siedzibą we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 11 marca 2015 r. sygn. akt IX GC 1337/14

oddala apelację.

Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Karol Ratajczak Alina Szymanowska

--	--	--

Sygn. akt *I ACa 630/15*

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy oddalił powództwo (...)’ S (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. przeciwko Bank (...) S.A. z siedzibą we W. o zapłatę kwoty 831.476,75 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 2 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty i orzekł o kosztach postępowania.

Wydając powyższy wyrok Sąd I instancji ustalił, że strony, w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, zawarły w dniu 23 grudnia 2004 r. umowę o kredyt inwestycyjny, który został udzielony powodowi w kwocie 2.291.948 zł na zakup przez niego lokalu użytkowego położonego w P., na podstawie umowy z dnia 9 czerwca 2004 r. z (...) S.A. z siedzibą w S..

Zgodnie z postanowieniami umowy, w przypadku niewywiązania się przez powoda z terminowej spłaty kredytu lub jego raty, miał on zapłacić pozwanemu odsetki od kredytu przeterminowanego. Kredyt przeterminowany oprocentowany był wg stawki zmiennej, odpowiadającej dwukrotnej wysokości stopy kredytu lombardowego (...). Odsetki od kredytu przeterminowanego naliczane były wg zasad określonych do naliczania odsetek od kredytu wykorzystanego. Od dnia następnego po dniu wymagalności, od niespłaconej kwoty kredytu naliczane było oprocentowanie od kredytu przeterminowanego. Odsetki od kredytu przeterminowanego były niezwłocznie wymagalne. Skutki naruszenia postanowień umowy przez powoda zostały określone w paragrafie 6.01 umowy kredytowej, w ten sposób, że w przypadku gdy zagrożona była terminowa spłata kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy, pozwany mógł, w szczególności, wypowiedzieć umowę w całości lub w części - z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - z zachowaniem 7-dniowego terminu wypowiedzenia oraz zażądać od kredytobiorcy, po upływie okresu wypowiedzenia, niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu, wraz z odsetkami należnymi pozwanemu bankowi za okres korzystania z kredytu.

W dniu 23 grudnia 2004 r. strony zawarły również umowę o przelew wierzytelności pod warunkiem rozwiązującym, ze spłatą na rachunek pozwanego, w celu zabezpieczenia wierzytelności pozwanego wynikających z ww. umowy kredytowej. Zgodnie z umową cesji powód – jako cedent – przelał na pozwanego swoje wierzytelności z tytułu:

1) zwrotu kwot wpłaconych przez cedenta na podstawie umów wymienionych poniżej zawartych z następującymi podmiotami, w związku z odstąpieniem cedenta od ww. umów, lub w związku z wystąpieniem innych zdarzeń, które skutkują powstaniem po stronie dłużników obowiązku zwrotu wpłaconych kwot na podstawie umów wskazanych poniżej,

2) zapłaty innych należnych kwot, na podstawie umów wskazanych poniżej:

a) „umowa nr (...)” zawarta z 21.05.2004 r., zmieniona aneksem z 9.06.2004 r., z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Budowlanym (...) Sp. z o.o. w P.,

b) „Umowa nr (...)” zawarta 21.05.2004 r., zmieniona aneksem z 9 czerwca 2004 r. z Przedsiębiorstwem Produkcyjno – (...) Sp. z o.o.,

c) „Umowa nr (...)” zawarta 9.06.2004 r., zmieniona aneksem z 7.07.2004 r. z firmą (...) S.A. Oddział w P..

Strony ustaliły, że umowa przelewu ma m.in. taki skutek, że w przypadku powstania zaległości w spłacie jakiegokolwiek należności z tytułu umowy kredytowej lub innego naruszenia obowiązku wynikającego z tej umowy, Bank upoważniony był do zaliczenia otrzymanych na podstawie umowy cesji środków, na poczet zadłużenia wynikającego z umowy kredytowej, przed nadejściem terminów spłaty ustalonych w umowie kredytowej.

Wobec braku spłaty należności objętej umową kredytu, pozwany wypowiedział powodowi umowę kredytu ze skutkiem na dzień 28 lutego 2007 r.

W tym samym dniu pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) obejmujący wymagalne zobowiązanie powoda w kwocie 1.075.645,04 zł na którą składały się: kapitał w kwocie 1.047.960,22 zł i odsetki w kwocie 27684,82 zł liczone za okres od 1.10.2006 r. do 27.02.2007 r.

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2007 r. Sąd Rejonowy w Poznaniu, Wydział XVII Cywilny w sprawie XVII CO 2787/07 nadał klauzulę wykonalności na ww. bankowy tytuł egzekucyjny na kwotę 1.075.645,04 zł z odsetkami: według zmiennej stopy procentowej w wysokości dwukrotności oprocentowania kredytu lombardowego (...), wynoszącej na dzień sporządzenia bankowego tytułu egzekucyjnego 11% w stosunku rocznym, od kwoty 1.047.960,22 zł od dnia 28 lutego 2007 r. do dnia zapłaty, według ustawowej stopy procentowej wynoszącej na dzień sporządzenia bankowego tytułu egzekucyjnego 11,5% w stosunku rocznym, od kwoty 27684,82 zł od 28 lutego 2007 r. do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że całkowita kwota wyegzekwowana na podstawie tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 4.583.896 zł.

Postępowanie egzekucyjne wszczęte przez wierzyciela - Bank (...) S.A. we W. w oparciu o rzeczony tytuł wykonawczy uległo umorzeniu.

W związku z odstąpieniem przez powoda od umowy ze spółka (...), pozwany jako cesjonariusz wystąpił przeciwko tejże spółce z powództwem o zwrot ceny sprzedaży wpłaconej przez powoda na poczet realizacji postanowień rozwiązanej umowy.

Wyrokiem z dnia 11 lutego 2014 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w sprawie o sygn. I Aca 1201/13 zasądził od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...)w S. na rzecz Banku (...) S.A. we W. kwotę 4.806.948 zł z ustawowymi odsetkami od 6 lutego 2012 r. Interwencję uboczną w tej sprawie zgłosił powód – (...)H.'s (...) Sp. z o.o. w P..

W dniu 20 lutego 2014 r. na rachunek pozwanego wpłynęła kwota 6.293.357,37 zł, wpłacona w imieniu (...) Sp. z o.o. (...), zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, wydanym w sprawie I Aca 1201/13.

Kwota ta, w oparciu o łączącą strony umową przelewu wierzytelności, została zaliczona przez pozwanego w dniu 28 lutego 2014 r. w szczególności na spłatę zadłużenia kredytowego powodowej spółki z tytułu umowy kredytowej nr (...)04 z 23.12.2004 r. opiewającego na łączną sumę 1.913.639,79 zł, w tym: zadłużenia z tytułu kapitału w kwocie 1.047.960,22 zł, odsetek przeterminowanych w kwocie 27.684,82 zł (naliczonych do 27.02.2007 r.), odsetek karnych w kwocie 831.476,75 zł (liczonych od 28.02.2007 r. do 19.02.2014 r.), kosztów w kwocie 6518 zł. Pozostała po rozliczeniu kwota 4.021.213,42 zł została w dniu 28 lutego 2014 r. przelana przez pozwanego na rachunek bankowy powoda.

Odsetki w kwocie 831.476,75 zł naliczone zostały przez pozwanego zgodnie z brzmieniem klauzuli wykonalności nadanej na bankowy tytuł egzekucyjny postanowieniem SR w Poznaniu z 30.04.2007 r. w sprawie XVII Co 2787/07, w następujący sposób: od kapitału w kwocie 1.047.960,22 ZŁ wg zmiennej stopy procentowej w wysokości dwukrotności oprocentowania kredytu lombardowego (...) od 28 lutego 2007 r. do dnia zapłaty i od kwoty 27.684,82 ZŁ wg ustawowej stopy procentowej od 28 lutego 2007 r. do dnia zapłaty,

Pismem z 23 lipca 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem w terminie 3 dni od otrzymania wezwania. Mimo otrzymania wezwania, pozwany nie uczynił zadość żądaniu powoda, zarówno w wyznaczonym terminie, jak i do czasu zamknięcia rozprawy.

W świetle tak dokonanych ustaleń, Sąd I instancji uznał, że powództwo nie jest uzasadnione.

W okolicznościach niniejszej sprawy, pozwany bezspornie otrzymał od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w dniu 20 lutego 2014 r. kwotę 6.293.357,37 zł. Był on uprawniony do otrzymania tej kwoty, jak i uprzedniego wystąpienia na drogę sądowej o jej zapłatę, z uwagi na zawarcie przez strony niniejszego postępowania w dniu 23 grudnia 2004 r. dwu niekwestionowanych umów: umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) oraz związanej z nią umowy o przelew wierzytelności. Umowa przelewu wierzytelności miała zabezpieczyć wierzytelności pozwanego wynikające z ww. umowy kredytowej. Poza sporem pozostawało bowiem także, że strony ustaliły, iż umowa przelewu ma m.in. ten skutek, że w przypadku powstania zaległości w spłacie jakiegokolwiek należności z tytułu umowy kredytowej pozwanemu przysługiwać będzie roszczenie o zapłatę kwot z umowy zawartej 9 czerwca 2004 r., zmienionej aneksem z 7 lipca 2004 r., z firmą (...) S.A. Oddział w P. (obecnie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...)). Na rzecz pozwanego prawomocnie zasądzono kwotę, którą następnie (...) sp. z o.o. (...) uiściła na jego rachunek. Pozwany zaś w oparciu o zasady wynikające z umowy kredytu z powodem, zaliczył kwotę otrzymaną od spółki (...), na spłatę zadłużenia kredytowego powodowej spółki z tej umowy i zatrzymał z kwoty wpłaconej, w szczególności dochodzoną w tym procesie przez powoda kwotę 831.476,75 zł, jako odsetki karne liczone od dnia wymagalności kwoty kredytu i odsetek (tj. od 28 lutego 2007 r.) do dnia poprzedzającego wpłatę dokonaną przez (...) sp. z o.o. (...)

Większość okoliczności faktycznych w niniejszej sprawie było bezspornych, a spór pomiędzy stronami dotyczył zasadniczo kwestii prawnych. Strony inaczej rozumiały bowiem postanowienia łączącej je umowy kredytowej, a powód kwestionował uprawnienie pozwanego do naliczania odsetek karnych, w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu. Strona powodowa nie podważała jednak dokonanego przez pozwanego wyliczenia matematycznego kwoty odsetek,

w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu. Powód nie kwestionował też podstaw do złożenia przez pozwanego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej oraz skuteczności dokonania tej czynności, a jedynie wskazywał, że pozwany od dnia wypowiedzenia umowy kredytowej, nie mógł naliczyć, od kwoty udzielonego kredytu, tzw. odsetek karnych wg stawki zmiennej, odpowiadającej dwukrotnej wysokości stopy kredytu lombardowego (...), a co najwyżej odsetki ustawowe.

Skoro niewątpliwe było, że pozwany - wskutek okoliczności za które odpowiedzialność ponosi powód – wypowiedział umowę kredytową na podstawie §6.01 ust. 2 umowy stron, to mógł – w myśl tego postanowienia umownego – zażądać od powoda zwrotu wykorzystanego kredytu, wraz z odsetkami należnymi mu za okres korzystania z niego. Przywołane postanowienie umowne nie precyzowało jednak wysokości odsetek należnych pozwanemu. Mimo to, w ocenie Sądu, w analizowanej sprawie nie zachodzą podstawy do stosowania przepisu art. 359 § 2 k.c. z którego wynika, że jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe. Przyznać rację należy pozwanemu, że w zaistniałej sytuacji zastosowanie znajdzie postanowienie §3.05 ust. 1-5 umowy kredytowej, w którym wskazano, że w przypadku niewywiązania się przez powoda z terminowej spłaty kredytu lub jego raty (co było wszak bezsporne), powód zapłaci pozwanemu odsetki od kredytu przeterminowanego. W kolejnym ustępie strony podały wysokość owych odsetek – wg stawki zmiennej, odpowiadającej dwukrotnej wysokości stopy kredytu lombardowego (...) Zauważyć trzeba, że zgodnie z §3.05 ust. 4 umowy kredytowej stron, od dnia następnego po dniu wymagalności od niespłaconej kwoty kredytu naliczane mogło być oprocentowanie od kredytu przeterminowanego. Odsetki te miały być niezwłocznie wymagalne (§3.05 ust. 5 umowy stron). Strony nie przewidziały przy tym wyłączenia uprawnienia pozwanego do naliczania odsetek od kredytu przeterminowanego w przypadku wypowiedzenia umowy kredytowej. Wskutek wypowiedzenia przez pozwanego, zgodnie z §6.01. ust. 2 umowy, wymagalna stała się niezwłocznie kwota wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami za okres korzystania z kredytu. Bezspornie zaś pozwany wypowiedział umowę kredytu ze skutkiem na dzień 28 lutego 2007 r., i od tego dnia, zdaniem Sądu, mógł naliczać powodowi odsetki karne wg stawki zmiennej, odpowiadającej dwukrotnej wysokości stopy kredytu lombardowego (...). Zarówno kredyt, jak i odsetki były już wymagalne, powód nie wywiązał się z terminowej spłaty kredytu. Przeto pozwanemu należały się odsetki od kredytu przeterminowanego. Takie rozumienie postanowień umowy znalazło zresztą swoje odzwierciedlenie w prawomocnym postanowieniu Sądu Rejonowego w Poznaniu z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie XVII Co 2787/07 o nadaniu klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez pozwanego ze względu na wypowiedzenie rzeczonyj umowy kredytu i zadłużenie powoda.

W ocenie Sądu nietrafne było twierdzenie powoda kwestionujące obciążenie odsetkami za okres po rozwiązaniu umowy wskutek wypowiedzenia, tj. od 28 lutego 2007 r. (por. k. 11 – 12). Powód zdawał się wskazywać, że odsetki te są nienależne, gdyż postanowienie umowy kredytowej, zastrzegające dla poprzednika powoda prawo do naliczania odsetek karnych za opóźnienie w spłacie pożyczki, wiązało strony tylko w okresie trwania umowy, a po jej wypowiedzeniu nie mogło być dalej stosowane. Odpierając tę tezę jako niesłuszną, należy wskazać, że wypowiedzenie jest sposobem zakończenia stosunku umownego na przyszłość (ex nunc) w drodze oświadczenia woli jednej ze stron umowy. Nie powoduje ono jednak zawsze, jak błędnie przyjmuje powód, całkowitego ustania skuteczności wszystkich postanowień umownych i traktowania umowy jako niezawartej. Strony mogą bowiem w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.) przy zawieraniu umowy określić skutki jej ewentualnego, przyszłego wypowiedzenia, oznaczając np. sposób zwrotu świadczeń, bądź też inne, dodatkowe obowiązki stron, aktualizujące się w razie wypowiedzenia umowy przez jedną z nich (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 5 listopada 2014 r., I ACa 772/14, publ. Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych).

Taka też sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie, w której strony uzgodniły, że w razie wypowiedzenia umowy kredytu (w związku z brakiem jego terminowej spłaty), wierzytelność o zwrot wyplaconej kwoty staje się natychmiast wymagalna (§6.01. ust. 2 tیره piąte umowy stron), a od zadłużenia naliczane są odsetki umowne w wysokości dwukrotności stopy kredytu lombardowego (...)(§3.05 ust. 1-5 w zw. z §6.01. ust. 2 tیره piąte umowy stron umowy i art. 481 § 1 i 2 k.c.).

Strony przewidziały ten skutek właśnie na wypadek wypowiedzenia umowy. Mimo wypowiedzenia dokonanego przez poprzednika pozwanego postanowienia §3.05 ust. 1-5 w zw. z §6.01. ust. 2 tiret piąte umowy pozostały zatem w mocy, gdyż taka była wola stron wyrażona w umowie kredytu. Odsetki te nie przekraczały też stawki odsetek maksymalnych, przewidzianej w art. 359 § 2¹ k.c. (pozwany żądał dwukrotności-, a odsetki maksymalne wynoszą czterokrotność stopy kredytu lombardowego (...)), stąd nie było podstaw do podważania obciążenia powoda tymi odsetkami, tak za okres przed rozwiązaniem umowy wskutek wypowiedzenia, jak i od dnia 28 lutego 2007 r. do 19 lutego 2014 r. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 5 listopada 2014 r., I ACa 772/14, publ. Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych).

Nawet gdyby jednak przyjąć – tak jak twierdził na rozprawie zawodowy pełnomocnik powoda – że pozwany mógł naliczyć jedynie odsetki ustawowe od kwoty wykorzystanego kredytu, to zauważyć trzeba, że gdyby pozwany dokonał takiego naliczenia, to wówczas kwota zatrzymanych przez niego odsetek byłaby wyższa. Notoryjne i bezsporne było, że stopa odsetek ustawowych wynosiła w dniu wytoczenia powództwa 13% (wcześniej 11,5% - por. postanowienie z 30 kwietnia 2007 r.; k. 117). Zatem jest ona znacznie wyższa niż dwukrotność oprocentowania kredytu lombardowego (...)która to na dzień sporządzenia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosiła 11% (k. 117). Oznacza to, że nawet bez dokonywania działań matematycznych można a priori uznać, że kwota zatrzymanych przez pozwanego odsetek karnych (umownych) jest niższa od tej jaką zatrzymałby on, gdyby zastosował przepis art. 481 § 2 zd. I k.c. i naliczył odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych. Nie ulega bowiem żadnej wątpliwości, że w myśl przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetki naliczone od kwoty 1.047.960,22 zł od dnia 28 lutego 2007 r. do dnia 19.02.2014 r., a więc za okres 7 lat, przekroczyłyby 80% pozostałej do spłaty należności głównej.

Z uwagi na powyższe, w analizowanej sprawie nie można uznać, by pozwany zatrzymując tytułem odsetek kwotę dochodzoną pozwem, uczynił to bez tytułu prawnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy powództwo oddalił, o kosztach procesu orzekając na podstawie art. 98 § i § 3 k.p.c.

Od powyższego wyroku apelację złożyła strona powodowa zaskarżając go w całości. Skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 65 k.c. w zw. z art. 481 § 2 k.c. polegające na błędnej wykładni oświadczenia woli stron - umowy zawartej przez powoda z Bankiem (...) S.A. o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 23 grudnia 2004 roku skutkującej przyjęciem, że strony zastrzegły uprawnienie do naliczenia odsetek od kredytu przeterminowanego również na wypadek wypowiedzenia Umowy Kredytu i powstania obowiązku zwrotu wykorzystanej kwoty kredytu wraz z oprocentowaniem podczas, gdy Umowa Kredytu w przypadku wypowiedzenia Umowy Kredytu przewiduje odmienne roszczenie Banku w stosunku do roszczenia powstającego w przypadku nieterminowej spłaty części lub całości kredytu,
- art. 405 k.c. poprzez jego niezastosowanie podczas gdy z oceny materiału dowodowego wynika, że pozwany, rozliczając z powodem odsetki karne od kredytu przeterminowanego uzyskał bez podstawy prawnej korzyść kosztem powoda, a to z uwagi na okoliczność wypowiedzenia Umowy kredytu i powstania innego roszczenia po stronie Banku niż roszczenia o zapłatę odsetek od kredytu przeterminowanego.

Wobec powyższego wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda należności w wysokości 831.476,75 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty; zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych; zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania; zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny w całości podziela zarówno prawidłowo poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, przyjmując je jako własne jak i też dokonaną przez ten Sąd ocenę zebranego materiału dowodowego.

Za bezpodstawny należało uznać podniesiony w apelacji powoda zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 65kc w zw. z art. 481 § 2kc polegający na błędnej wykładni oświadczeń woli stron przy zawieraniu przez strony umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 23.12.2004r. Wbrew stanowisku apelującego uznać należy, że dokonywana przez niego wykładnia postanowień zawartych w umowie stron w przedmiocie obowiązku zapłaty odsetek od kredytu przeterminowanego pozostaje w sprzeczności z racjonalną wykładnią istoty umowy kredytu oraz prowadziłyby do nieuzasadnionego pozbawienia pozwanego uprawnienia do naliczania tzw. odsetek karnych od kredytu przeterminowanego tylko z tego powodu, że umowa została wypowiedziana przez bank, zaś jej postanowienia nie zawierają odrębnego uregulowania w przedmiocie obowiązku zapłaty odsetek w takiej sytuacji. Zauważyć już w tym miejscu należy, że umowa stron nie zawiera też wyłączenia uprawnienia banku do żądania odsetek w przypadku wypowiedzenia umowy, bądź reguluje taką sytuację odmiennie niż wynika to z § 3.05 ust.4 umowy. Stanowisko powoda w żaden sposób nie zasługuje na akceptację, albowiem niewątpliwym jest, że wyłącznie na skutek okoliczności, za które odpowiedzialny był powód, pozwany bank na podstawie § 6.01 ust.2 umowy stron skutecznie wypowiedział umowę, co uprawniało go do żądania zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi za okres korzystania z niego zgodnie z § 3.05 ust.4. Wypowiedziany kredyt stał się wymagalny, a wobec braku odmiennych regulacji zastosowanie miały postanowienia umowne, które przewidywały uprawnienie banku do naliczenia odsetek karnych. Właściwa wykładnia tego zapisu umowy dokonana przez sąd I instancji jednoznacznie wskazuje na uprawnienie banku do naliczania od istniejącego zadłużenia odsetek umownych w wysokości dwukrotności stopy kredytu lombardowego(...). Za trafne należy uznać stanowisko, że nawet gdyby przyjąć, że strony nie umówiły się co do wysokości odsetek, to w myśl art. 69 prawa bankowego, pozwanemu należało się wynagrodzenie za korzystanie przez powoda z kredytu w postaci odsetek, co znajduje potwierdzenie w treści art. 481 § 2 zd.1kc. Naliczenie natomiast odsetek ustawowych, jak trafnie wskazał sąd I instancji, z uwagi na ich ówczesną wysokość byłoby niekorzystne dla powoda, stąd jego stanowisko, co do ewentualnej możliwości obciążenia go odsetkami wyłącznie w wysokości ustawowej wydaje się być nieracjonalne. Zauważyć również należy, że w sytuacji, gdy pozwany wszczął postępowanie egzekucyjne wobec powoda na podstawie (...) nr (...) z dnia 28.02.2007r zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, w której znalazł się zapis dotyczący naliczenia odsetek karnych zgodnie z klauzulą umowną, powód nie kwestionował zasadności wydanego tytułu wykonawczego, który uprawomocnił się bez zaskarżenia. W tej sytuacji za całkowicie dowolne należy uznać stanowisko powoda, w zakresie twierdzeń w niniejszym procesie o bezpodstawności rozliczenia przez pozwanego kwoty odsetek karnych od przeterminowanego kredytu, z kwoty uzyskanej na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11.02.2014r w sprawie I A Ca 1201/13 od spółki (...). Pozwany dokonał bowiem tego rozliczenia niewątpliwie zgodnie z postanowieniami umowy.

Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy - strony mogły w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.) przy zawieraniu umowy określić skutki jej ewentualnego, przyszłego wypowiedzenia, oznaczając np. sposób zwrotu świadczeń, bądź też inne, dodatkowe obowiązki stron, aktualizujące się w razie wypowiedzenia umowy przez jedną z nich.

Tak też w niniejszej sprawie - strony uzgodniły, że w razie wypowiedzenia umowy kredytu (w związku z brakiem jego terminowej spłaty), wierzytelność o zwrot wypłaconej kwoty staje się natychmiast wymagalna (§6.01. ust. 2 tiret piąte umowy stron), a od zadłużenia naliczane są odsetki umowne w wysokości dwukrotności stopy kredytu lombardowego (...)(§3.05 ust. 1-5 w zw. z §6.01. ust. 2 tiret piąte umowy stron i art. 481 § 1 i 2 k.c.).

Strony przewidziały ten skutek, wbrew odmiennej interpretacji treści umowy przez powoda , właśnie na wypadek wypowiedzenia umowy. Mimo wypowiedzenia dokonanego przez poprzednika pozwanego postanowienia §3.05 ust. 1-5 w zw. z §6.01. ust. 2 tiret piąte umowy pozostały zatem w mocy, gdyż taka była wola stron wyrażona w umowie kredytu. Odsetki te nie przekraczały też stawki odsetek maksymalnych, przewidzianej w art. 359 § 2¹ k.c. (pozwany żądał dwukrotności-, a odsetki maksymalne wynoszą czterokrotność stopy kredytu lombardowego (...), stąd nie było podstaw do podważania obciążenia powoda tymi odsetkami, tak za okres przed rozwiązaniem umowy wskutek wypowiedzenia, jak i od dnia 28 lutego 2007 r. do 19 lutego 2014 r.

Nawet gdyby przyjąć – tak jak twierdził pełnomocnik powoda – że pozwany mógł naliczyć jedynie odsetki ustawowe od kwoty wykorzystanego kredytu, to zauważyć trzeba, że gdyby pozwany dokonał takiego naliczenia, to jak już wcześniej wskazano - kwota zatrzymanych przez niego odsetek byłaby wyższa. Stanowisko powoda w tej sytuacji nie znajduje zatem racjonalnego uzasadnienia.

Mając na uwadze powyższe uznać należało, że zaskarżony wyrok , wbrew podniesionemu w apelacji zarzutowi, nie został wydany z naruszeniem art. 405, albowiem powód nie wykazał, że pozwany rozliczając zgodnie z postanowieniami umowy odsetki karne od wypowiedzianej skutecznie umowy , uzyskał bez podstawy prawnej korzyść kosztem majątku powoda.

Z powyższych względów apelacja powoda jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, w myśl art. 385kpc podlegała oddaleniu. Wobec braku wniosku pozwanego w przedmiocie zwrotu kosztów poniesionych w postępowaniu apelacyjnym Sąd Apelacyjny zaniechał rozstrzygnięcia w tym zakresie.

SSA M. Mazurkiewicz-Talaga SSA K. Ratajczak del. SSO A. Szymanowska